

Beden Eğitimi ve Spor Neden Önemlidir?

Kültür, Tutum ve Okula Aidiyet
Üzerine bir Yolculuk

Yazar

Dr. Emre Caner YAPICI

© Copyright 2026

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Yayınevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu Kitap, "Kültürel Eksende Ebeveynlerin ve Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ile Okula Aidiyet Duyguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" Adlı Doktora Tezinden Üretilmiştir.

ISBN

978-625-362-081-3

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Kitap Adı

Beden Eğitimi ve Spor Neden Önemlidir?
Kültür, Tutum ve Okula Aidiyet
Üzerine bir Yolculuk

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Editör

Veysel KÜÇÜK
ORCID iD: 0000-0001-9260-591X

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Yazar

Emre Caner YAPICI
ORCID iD: 0000-0002-5787-7634

Bisac Code

EDU033000

DOI

10.37609/akya.4206

Kütüphane Kimlik Kartı

Yapıcı, Emre Caner.

Beden Eğitimi ve Spor Neden Önemlidir? Kültür, Tutum ve Okula Aidiyet Üzerine

Bir Yolculuk / Emre Caner Yapıcı; ed. Veysel Küçük.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2026.

167 s. : şekil. ; 135x210 mm.

Kaynakça ve Ekler var.

ISBN 9786253620813

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Yayınevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Fiziksel olarak yetersiz, zihinsel olarak dayanıksız ve sosyal etkileşimi zayıf bir birey, akademik olarak başarılı olsa bile yaşam becerileri açısından eksik kalacaktır.

Beden eğitimi ve spor dersinin psikososyal boyutlarının sonuçları ne olabilir?

Ebeveynlerin tutumları, öğrencileri etkiler mi?

Beden eğitimi ve spor dersine farklı bir bakış açısı nasıl olmalıdır?

Beden eğitimi dersi öğrencilerin kişilik gelişiminde ne kadar etkilidir?

Beden eğitimi ve spor dersi, akademik eğitimin gerekli bir tamamlayıcısı mıdır?

ÖNSÖZ

Toplumların kültürel yapıları; bireylerin davranışlarını, düşünce biçimlerini ve eğitimle kurdukları ilişkileri derinden etkiler. Eğitim süreci yalnızca bilgi aktarma eylemi değildir; aynı zamanda kültürel değerlerin yeniden üretildiği, bireylerin kimlik ve aidiyet duygularının biçimlendiği sosyal bir alandır. Bu bağlamda beden eğitimi ve spor dersi, öğrencilerin hem fiziksel hem de kültürel anlamda kendilerini ifade ettikleri aynı zamanda sosyal kimliklerinin de şekillendiği özgün bir öğrenme ortamı sunar. Okullardaki beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin ve ebeveynlerin takındıkları tutum ve davranışların, okul aidiyetini de olumlu ya da olumsuz yönden etkileyeceği, bazı bilimsel çalışmaların da konusu olmuştur.

Beden eğitimi ve spor dersi fiziksel olarak gelişim sağlamanın yanı sıra bireyin ruhsal ve sosyal gelişimi üzerinde de önemli bir etki göstermektedir. Ebeveynlerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları, öğrencilerin tutumlarını etkilemektedir ve aynı zamanda da kültürel bağlamda spor kültürüne sahip ve sporu önemseyen toplumlarda, dersin önemi ve anlamının da farklılaştığı görülmektedir. Bir eğitim aracı olarak beden eğitimi ve spor dersi, çoğunlukla öğrencilerin olumlu tutum içerisinde oldukları, gönüllü olarak katıldıkları yegâne derstir.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumlu tutum içerisinde olan öğrenciler derse katılımı istekli olurken olumsuz tutum içerisinde olan öğrenciler, dersten uzaklaşır ve derse aktif katılım göstermek istemezler. Öğrencilerin derse yönelik tutumlarını etkileyen unsurların; ebeveyn, yaşadığı kültür ortamı, akran, öğretmenin ders yönetimi, okul iklimi gibi değişkenlerin

olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durumda beden eğitimi ve spor öğretmeninin çabası, becerisi derse yönelik olumsuz tutum içerisinde olan öğrencileri, derse yönlendirme ve kazanma açısından kilit noktadır.

Aynı zamanda bir eğitim aracı olarak beden eğitimi ve spor dersi, akademik eğitimi destekleyici bir ders olmanın yanı sıra, bireyin kişilik kazanmasında, çeşitli yaşam becerileri elde etmesinde, fiziksel, psikolojik sağlık ve sosyal beceri kazanmasında en bütüncül ders niteliğindedir. Bu bakımdan beden eğitimi ve spora yönelik olumlu tutum içerisinde olan spor bilincine sahip ebeveynlerin çocuklarının, erken yaşta spor ile tanışması, çocukların gelişimlerinde çok farklı boyutlarda avantaj sağlamaktadır.

Spor açısından kültürel farklılıklara yönelik doktora tez çalışmam, bu çalışmanın bilimsel dayanağını oluşturacaktır. Bu çalışma, farklı kültürel bağlamlarda yetişen öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının, onların okula aidiyet duygusu üzerindeki etkisini anlamaya odaklanmaktadır. Araştırmada, ebeveynlerin ve öğrencilerin spora ilişkin bakış açıları kültürel bir değişken olarak ele alınmış; bu tutumların okul aidiyetinin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal bileşenleriyle nasıl etkileşim kurduğunu incelenmiştir. Elde edilen bulgular, beden eğitimi dersinin yalnızca fiziksel bir etkinlik değil, aynı zamanda öğrencinin okulla, arkadaşlarıyla ve kültürel kimliğiyle kurduğu bir “bağ kurma alanı” olduğunu göstermektedir.

Çalışmamda ayrıca beden eğitimi ve spor alanıyla ilgili kavramsal bilgilerin de yer aldığı bölümler, okuyucu kitlenin konuyu daha iyi kavraması açısından ele alınmıştır.

Bu eser, yazarın Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde tamamladığı doktora tezinden üretilmiş, dil ve yapı bakımından gözden geçirilerek akademik kitap formatına dönüştürülmüştür. Tez çalışmasının özü korunurken, daha geniş

bir okuyucu topluluğa ulaşma amacıyla yeniden düzenlenmiştir. Araştırma süreci boyunca bilgi ve tecrübesiyle şahsımı yönlendiren tez danışmanım Prof. Dr. Veysel KÜÇÜK'e, kitabın dil ve anlatım yönüyle değerlendirilmesi ve düzenlenmesinde değerli katkılar sunan meslek büyüğüm Edebiyat öğretmeni Dilek KÜÇÜK'e, çalışmanın farklı aşamalarında desteklerini esirgemeyen akademisyen meslektaşlarıma, veri toplama sürecine gönüllü olarak katılan öğrenci ve velilere teşekkür ederim.

Ayrıca, bu sürecin her aşamasında sabır ve anlayış gösteren sevgili eşim Betül YAPICI ve biricik oğlum Ömer Kaan YAPICI'ya sonsuz minnettarlığımı sunarım.

Bu kitabın, kültürel farklılıkların eğitim sürecine yansımalarını, beden eğitimi ve sporun, eğitim sistemindeki yerini anlamak isteyen araştırmacılara, öğretmenlere ve politika yapıcılara, ebeveynlere ve öğrencilere yeni bir bakış açısı kazandırmasını temenni ediyorum.

Emre Caner YAPICI,
MEB-Batum Türk Okulu,
Batum/Gürcistan, 2025

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Konunun Arka Planı ve Gelişimi.....	1
1.2. Problem Durumu	5
1.3. Araştırmanın Amacı	6
1.4. Bu Araştırma Neden Önemlidir?.....	8
1.5. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları.....	9
2. KÜLTÜR	11
2.1. Küreselleşme ve Spor Kültürü.....	12
2.2. Beden Eğitimi ve Spor Kültürü.....	14
3. EĞİTİM KAVRAMI.....	19
3.1. Eğitim Sosyolojisi.....	22
4. TÜRK MİLLİ EĞİTİM SİSTEMİ	25
5. TÜRKİYE’DE BEDEN EĞİTİMİNİN KISA TARİHİ.....	29
6. SPOR KAVRAMI	43
7. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	45
8. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN ÖNEMİ	47
9. BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN FAYDALARI.....	51
9.1. Beden Eğitimi ve Sporun Fiziksel Faydaları	51
9.2. Beden Eğitimi ve Sporun Zihinsel Faydaları	54
9.3. Beden Eğitimi ve Sporun Sosyal Faydaları	55
9.4. Beden Eğitimi ve Sporun Psikolojik Faydaları	56
9.4.1 Psikososyal Alan Olarak Spor	57
9.4.2 Gelişim Dönemleri Açısından Beden Eğitimi ve Spor.....	59
9.4.3 Ahlaki Değer Gelişimi Açısından Beden Eğitimi ve Spor.....	64

10. DÜNYADA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ UYGULAMALARI.....	69
11. TUTUM	77
11.1. Bilişsel Öge.....	84
11.2. Duyuşsal Öge.....	85
11.3. Davranışsal Öge.....	85
12. TUTUM KAVRAMI VE BEDEN EĞİTİMİNE YÖNELİK TUTUM	87
12.1. Beden Eğitimi ve Spor.....	87
12.2. Beden Eğitimi ve Spor Tutumu.....	90
13. ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA İLİŞKİN BULGULAR VE ALAN YAZIN ÖZETİ	95
13.1. Ebeveynlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumları: Alan Yazın ve Değerlendirme.....	99
13.2. Ebeveyn Tutumlarının Ölçülmesi ve Temel Bulgular	99
13.3. Ebeveyn Özelliklerinin Etkileri.....	100
13.4. Ebeveyn Tutumlarının Sosyo-Kültürel Farklılıkları	100
13.5. Genel Değerlendirme	100
13.6. Sonuç ve Yorum	101
14. AİDİYET	105
14.1. Okul Aidiyeti.....	107
14.2. Beden Eğitimi ve Spor ile Okul Aidiyeti Arasındaki İlişki	109
15. OKULA AİDİYET DUYGUSU ÜZERİNE YAPILAN ARAŞTIRMALAR VE BEDEN EĞİTİMİ İLE İLİŞKİSİ	111
15.1. Okula Aidiyet Ölçekleri ve Temel Bulgular	111
15.2. Aidiyetin Akademik Başarı ve Sosyal Faktörlerle İlişkisi.....	112
15.3. Aidiyetin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalar	112
15.4. Genel Değerlendirme	113
15.5. Sonuç ve Yorum	113
16. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TUTUMU İLE OKULA AİDİYET DUYGU DURUMLARI BULGULARIN ANALİZİ	115

İçindekiler

16.1. Katılımcılar ve Genel Görünüm	115
16.2. Öğrencilerin Derse Bakışı.....	115
16.3. Okula Aidiyet Duygusu	116
16.4. Ailelerin Derse Bakışı.....	116
16.5. Kültürel Farklılıklar	116
16.6. Tutum ve Aidiyet Arasındaki İlişki.....	116
16.7. Teknoloji Kullanımı	117
16.8. Ailenin Eğitimi ve Geliri.....	117
16.9. Spor Yapanlar.....	117
16.10. Genel Sonuç	117
17. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNİN OKULLARDAKİ ÇOK YÖNLÜ ETKİSİ.....	119
18. TARTIŞMA – BİLİM DÜNYASI NE DİYOR?.....	121
18.1 Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Algıları ve Tutumları	121
18.2 Öğrencilerin Okula Aidiyet Duyguları	122
18.3 Çalışılan Kültür Ekseninde Yer Alan Ebeveynlerin Eeden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumları	122
18.4 Kültürel Eksende Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumların Yönü.....	123
18.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersi ile Okula Aidiyet Duygu Durumu Arasındaki İlişkinin Durumu.....	124
18.6. Cinsiyet, Spor Yapma, İnternet Kullanımı ve Ailenin Rolü	125
19. EBEVEYNLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARI, ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINI NASIL ETKİLER?.....	127
20. ÖNERİLER	129
SON SÖZ.....	131
KAYNAKLAR	135
EKLER.....	149
YAZAR HAKKINDA	153

OKUYUCU YOL HARİTASI

BU KİTAPTA SİZİ NELER BEKLİYOR?

Kültürel bir gerçeklik olarak beden eğitimi ve sporun, bireyden topluma uzanan dönüştürücü gücünü birlikte keşfedeceğiz.

BU BİR YOLCULUK...

Her bölümde yeni bilgilerle donanacak, farklılığımızı artıracak ve çocuğumuzun gelişimine daha güçlü katkı sağlayacağız.

1

KÜLTÜREL BİR GERÇEKLIK OLARAK BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

- Toplumsal değerlerini yansıtan bir kültür unsuru
- Geçmişten günümüze değişen rolü
- Kültürel kimlik ve spor ilişkisi

2

NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişim
- Sağlıklı yaşam ve yaşam kalitesi
- Toplumsal kalkınma ve ülke refahı

3

ÖĞRENCİ TUTUMLARINI NELER ETKİLER?

- Kişisel faktörler
- Aile ve sosyal çevre
- Okul ortamı ve öğretmen
- Medya ve ekran etkisi
- Deneyimler ve başarı hissi

4

EBEVEYNİN ROLÜ NEDİR?

- Tutum ve davranışlarla model olmak
- Destekleyici ve teşvik edici tutum
- İletişim ve motivasyon kaynağı olmak
- Sporun değerini çocuklarına aktarmak

5

KİŞİSEL VE KİŞİLİK GELİŞİMİNE KATKILARI

- Özgüven ve özsaygı
- Disiplin ve sorumluluk
- İletişim ve iş birliği becerileri
- Liderlik ve problem çözme
- Duygusal dayanıklılık

6

ÜLKE REFAHI AÇISINDAN ÖNEMİ

- Sağlıklı nesiller
- Verimli ve üretken bireyler
- Sağlık harcamalarında azalma
- Sosyal uyum ve suç oranlarında azalma
- Ekonomik büyüme ve rekabet gücü

7

DERSİ SEVEN ÖĞRENCİ, OKULA DA BAĞLANIR

- Okula aidiyet duygusunun artması
- Devamsızlığın azalması
- Akademik başarıya olumlu katkı
- Olumlu okul iklimi
- Mutlu, motive ve aktif bireyler

8

BU KİTAP SİZE NE KAZANDIRACAK?

- Bilgiye farkındalık
- Doğru bakış açısı
- Uygulamada rehberlik
- Çocuğunuzun gelişimine katkı
- Daha güçlü aile-okul iş birliği

BU YOLCULUKTA BİLGİYLE GÜÇLENİN, ÇOCUĞUZUNUZUN GELECEĞİNE DEĞER KATIN.

ULUSLARARASI ÇERÇEVE

UNESCO
Haftada 120-180 dakika kaliteli beden eğitimi önerir. (Quality Physical Education - QPE)

WHO
Okul temelli fiziksel aktivite, sağlığını koruması ve bulaşıcı olmayan hastalıkların önlenmesi için kritik öneme sahiptir.

EURYDICE
Avrupa ülkelerinde beden eğitimi ve spor dersleri çoğunlukla zorunludur ve öğrencilerin çok yönlü gelişimini destekler.

BÜYÜK HEDEFİMİZ

DAHA SAĞLIKLI, MUTLU VE ÜRETKEN BİREYLER; DAHA GÜÇLÜ BİR TOPLUM VE REFAH İÇİN GELECEK!

BEDEN EĞİTİMİ VE SPORUN FAYDALARI

FİZİKSEL SAĞLIK VE ZİHNELİK

ZİHNSEL GELİŞİM VE BAŞARI

SOSYAL UYUM VE İLETİŞİM

DUYGUSAL İYİLİK VE MUTLULUK

KARAKTER VE DEĞER GELİŞİMİ

YAŞAM BOYU SPOR ALIŞKANLIĞI

“ Beden eğitimi ve spor; bireysel gelişimden toplumsal refaha uzanan evrensel bir eğitim sürecidir. ”

Şekil 1. Okuyucu yol haritası

KAYNAKLAR

- Açak, M. (2006). *Beden eğitimi öğretmeni el kitabı*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Ağtaş, B., Bektaş, O., & Güneri, E. (2019). Ortaokul öğrencilerinin çevreye yönelik tutum düzeylerinin belirlenmesi. *Online Fen Eğitimi Dergisi*, 4(1), 66–85.
- Aicinena, S. (1991). The teacher and student attitudes toward physical education. *The Physical Educator*, Late Winter, 28–31.
- Ajzen, I. (2006). TPB questionnaire constructing: Constructing a theory of planned behavior questionnaire (pp. 1–7). E.T. 20.02.2019.
- Ajzen, I. (2008). From intentions to actions: A theory of planned behavior. In C. P. Haugtvedt, P. M. Herr, & F. R. Cardes (Eds.), *Handbook of consumer psychology* (pp. 525–548). Lawrence Erlbaum Associates.
- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Akandere, M., ve ark. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi: Konya Anadolu Lisesi örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 1–10.
- Akdoğan, B. (2017). *Lise öğrencilerinin ve ebeveynlerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları (Yüksek lisans tezi)*. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akın, Y. (2004). *Gürbüz ve yağız evlatlar: Erken Cumhuriyet'te beden terbiyesi ve spor*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Akıncı, A. Y., ve ark. (2020). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Isparta örneği). *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 53–62.
- Akıncı-Gökdal, Ö., & Düşünceli, B. (2020). Ergenlerin okula aidiyet duyguları ve başa çıkma stratejilerinin incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(3), 815–834.
- Akyüz, Y. (1992). Tarihi süreç içerisinde Türkiye'de öğretmen yetiştirme sorunu. In *Öğretmen yetiştirmede koordinasyon* (pp. 459–461). Ankara: MEB Yayını.
- Aksoy, R., ve ark. (2017). *Spor liseleri: Spor sosyolojisi 12. sınıf*. Ankara: MEB Devlet Kitapları.
- Alpkaya, U., & Çoknaz, H. (2018). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının, obez akran tutumlarının karşılaştırılması ve arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(57), 375–379.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Allen, D. E., Guy, R. F., & Edgley, C. K. (1980). *Social psychology as social process*. California: Wadsworth Publishing Company.
- Alpaslan, S. (2008). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sergilediği öğretim davranışlarına ilişkin algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumları (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Altınsoy, F., & Karakaya Özyer, K. (2018). Liseli ergenlerde okula aidiyet duygusu: Umutsuzluk ve yalnızlık ile ilişkileri. *Elementary Education Online*, 17(3), 1751–1764.
- Altuntuğ, N. (2012). Kuşaktan kuşağa tüketim olgusu ve geleceğin tüketici profili. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 4(1), 203–212.
- Anderman, E. M. (2002). School effects on psychological outcomes during adolescence. *Journal of Educational Psychology*, 94, 795–809.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda beden eğitimi* (2. baskı). Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Aracı, H. (2001). Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aras. (2019). Farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi). Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sakarya.
- Aritan. (2012). Spor sosyolojisi. http://www.stoag.hacettepe.edu.tr/Ders_Notlari/Spor_Sosyolojisi_SBR129.pdf (Erişim: 21.03.2023).
- Aslan, H. H. (2019). Beden eğitimi dersine yönelik anne-baba tutumlarının ergen öğrencilerin derse yönelik tutumlarını yordama gücü (Nevşehir ili örneği) (Yüksek lisans tezi). Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD, Aksaray.
- Aslan, K., ve ark. (2012). Eğitim bilimlerine giriş. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aşlamacı, İ., & Eker, E. (2016). İmam-hatip lisesi öğrencilerinin okul aidiyet ve dini tutum düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 14(32), 7–38.
- Atabey, N. (2020). Lise öğrencilerinin okula aidiyet duygularının yordayıcısı olarak gelecek beklentileri ve özyeterlikleri. *Eğitim ve Bilim*, 45(201).
- Atan ve ark. (2018). Çocukların beden eğitimi dersine katılımına yönelik ebeveynlerin tutumları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(60).
- Aytan, G. C. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin sosyalleşmelerinde sporun etkileri (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Austin, J. E. (2003). Marketing's role in cross-sector collaboration. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 11(1), 23–39.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Prentice Hall.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice Hall.
- Baysal, A. C. (1981). Sosyal psikolojide tutumlar. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 121–138.
- Başdemir, H. Y. (2012). Türk eğitim sisteminin yapısal sorunları ve bir öneri. *Liberal Düşünce*, 17(67), 35–53.
- Başer, S. A. (2009). Öğretim niteliklerinin beden eğitimi dersi alan öğrencilerin bu derse karşı olan tutumlarına etkisi (Yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Bayram, M., Aka, S. T., Bayraktar, G., & Şebin, K. (2019). Türk kültüründe Topa Dara Sopa Topu. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 15–21.
- Browne, J. (1992). Reasons for the selection or non-selection of physical education studies by year 12 girls. *Journal of Teaching in Physical Education*, 11, 404–410.
- Brustad, R. J. (1993). Who will go out and play? Parental and psychological influences on children's attraction to physical activity. *Pediatric Exercise Science*, 5(3), 210–223.
- Booker, C. K. (2004). Exploring school belonging and academic achievement in African American adolescents. *Curriculum and Teaching Dialogue*, 6(2), 131–143.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (28. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Carson, A. (2014). Sense of belonging among middle school students (Ed.S. thesis, James Madison University). <https://commons.lib.jmu.edu/eds-pec201019/42>
- Centers for Disease Control and Prevention. (2002). Youth risk behavior surveillance—United States, 2001. *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 51(SS-4), 1–64.
- Chakraborty, B., ve ark. (2012). A study on physical education teachers' training programme on development of attitude towards physical education. *IOSR Journal of Humanities and Social Science*, 2(4), 1–3. <https://doi.org/10.9790/0837-0240103>
- Cheng, S. T., & Chan, A. C. (2003). The development of a brief measure of school attitude. *Educational and Psychological Measurement*, 63(6), 1060–1070.
- Chen, H. (2010). Advertising and generational identity: A theoretical model. *American Academy of Advertising Conference Proceedings*, 132–140.
- Cengiz, Ö., ve ark. (2018). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, 1(2), 141–149.
- Coakley, J. (2015). *Sport in society: Issues and controversies* (11th ed.). McG-

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- raw-Hill Education.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). London: Routledge.
- Cohen, D. K. (1988). *Teaching practice: Plus ça change* (Vol. 88). East Lansing, MI: National Center for Research on Teacher Education.
- Çakmak Yıldızhan ve ark. (2019). Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile sosyal zekâ düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 24(4).
- Çakmakçı, Z. (1998) *Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Özel Yetenek Sınavına Katılan Adayların Morfolojik ve Biomotorik Özelliklerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi.
- Çatalkaya, C. (2014). *Kariyer 2.0*. İstanbul: Optimist Yayınları.
- Çavdar, E., ve ark. (2018). Obez öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 15(4), 2493–2508. <https://doi.org/10.14687/jhs.v15i4.5597>
- Çavdar, E. (2021). Sirkadiyen ritme göre ısınma çeşitlerinin öğrencilerin (14–16 yaş) temel motorik özellikleri ile beden eğitimi ve spor ders tutumlarına etkisi (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çolak, F. Ş. (2019). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Çöndü, A. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Dağlı, A. (2007). Küreselleşme karşısında Türk eğitim sistemi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi*.
- Darst, P. W., & Pangrazi, R. P. (2009). *Dynamic physical education for secondary school students* (6th ed.). San Francisco: Pearson Education.
- Demirci, A. (2008). *İlköğretim beden eğitimi ders etkinlikleri* (1–3. sınıflar). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Demirel, Ö., & Kaya, Z. (2007). Eğitim ile ilgili temel kavramlar. *Eğitim Bilimine Giriş*, 2(2), 3–24. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., Güven, B., Kangalgil, M., Hünük, D., Koca, C., & Açıkkada, C. (2008). *Beden Eğitimi Öğretim Programları ve Programların Yürütülmesine İlişkin Paydaş Görüşlerinin Karşılaştırılması*. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180. <https://izlik.org/JA74BM22BW>
- Demirhan G. (1992). Lise ve dengi okullar beden eğitimi dersi öğretim programlarının program geliştirme ilkeleri açısından değerlendirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3)36-46.
- Demirhan, G., & Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği. *H.Ü. Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 9–20.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Dereceli, Ç. (2022). Spor lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(4), 1109–1121. <https://doi.org/10.38021/asbid.1162204>
- Dias, L. P. (2003). Generational buying motivations for fashion. *Journal of Fashion Marketing and Management*, 7(1), 78–86.
- Dolores, A., ve ark. (2018). The psychology of attitudes, motivation, and persuasion. University of Illinois at Urbana-Champaign. https://www.researchgate.net/publication/325114721_The_Psychology_of_Attitudes_Motivation_and_Persuasion_In_Albaracin_Johnson_Eds_Handbook_of_Attitudes
- Duman, S., ve ark. (2020). Anadolu ve spor lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (10), 89–103.
- Dülger, B. (2020). Özel eğitim uygulama okullarında öğrenim gören öğrencilerin anne baba ve yasal varislerinin beden eğitimi ve spor dersinden beklentilerinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Erkal, M. (1978). Sosyolojik açıdan spor. İstanbul: Kutsun Yayınevi.
- Erden, M. (1995). Öğretmen adaylarının öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik tutumlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11, 99–104.
- Erbaş, M. K. (2012). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin anne-baba tutumlarının psikomotor beceri düzeyleri ve beden eğitimi ve spor ders tutumlarına etkisi (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Eşkinat, R. (1998). Küreselleşme ve Türkiye Ekonomisine Etkisi (Eskişehir: An. Üniv. Yay. No: 1036).
- Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis*. Norton.
- European Commission/EACEA/Eurydice. (2013). *Physical education and sport at school in Europe*. Publications Office of the European Union.
- Etlican, G. (2012). X ve Y kuşaklarının online eğitim teknolojilerine karşı tutumlarının karşılaştırılması (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Harari, Y. N. (2018). *21 lessons for the 21st century*. Spiegel & Grau.
- Hardman, K., & Marshall, J. (2019). *World-wide survey of school physical education: Final report*. UNESCO Publishing.
- Hazar, G., ve ark. (2021). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını etkileyen faktörlerin araştırılması. *Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 33–40.
- Heper, E. (2012). Spora ilgili kavramlar ve sporun tarihsel gelişimi. In H. Ertañ (Ed.), *Spor bilimlerine giriş* (pp. 44–49). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları (No. 2509).
- Hu, H. H., Duan, J. L., Wang, G., & Arao, T. (2014). Reliability and validity of

- a Chinese version of the Students' Attitudes toward Physical Education Scale and its related factors. *Advances in Physical Education*, 4, 181–189.
- Hunt-Sartori, M. A. (2007). The relationships among student membership in groups, quality of school life, sense of belongingness and selected performance factors (Doctoral dissertation). Sam Houston State University, Huntsville, TX.
- Hünük, D. (2006). Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Fidan, N., & Erden, M. (1998). Eğitime giriş. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS*. London: Sage.
- Figley, G. E. (1985). Determinants of attitudes toward physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 4(4), 229–240.
- Finn, J. (1989). Withdrawing from school. *Review of Educational Research*, 59, 117–142.
- Finnish National Agency for Education. (2020). Physical education and school well-being in Finland. EDUFI Publications. <https://www.oph.fi/en>
- Fisher, R. A. (1925). *Statistical methods for research workers*. Edinburgh: Oliver and Boyd.
- Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). Belief, attitude, intention, and behavior: An introduction to theory and research.
- Fredricks, J. A., & Eccles, J. S. (2005). Family socialization, gender, and sport motivation and involvement. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 27(1), 3–31.
- Karadağ, S. (2012). İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması (Kırıkkale örneği) (Yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi.
- Gallagher, S. L. (1996). Adolescents' perceived sense of belonging (Master's thesis). Fort Hays State University.
- Gallahue, D. L. (1982). Phases and stages of motor development. In D. L. Gallahue (Ed.), *Understanding motor development in children* (pp. 135–254). New York: John Wiley & Sons.
- Gallahue, D. L. (1996). *Developmental physical education for today's children* (3rd ed.).
- Gallahue, D. L., & Donnelly, F. C. (2003). *Developmental physical education for all children* (4th ed.). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Gallahue, D. L., & Ozmun, J. C. (2006). *Understanding motor development: Infants, children, adolescents, adults* (6th ed.). McGraw-Hill.
- Gencer, Y. G., & Temur, H. B. (2016). Anne-babaların beden eğitimi dersine karşı yaklaşımlarının farklı değişkenlere göre incelenmesi. İnönü Üni-

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- versitesi *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 23–33.
- Gökdal, Ö. A., & Düşünceli, B. (2019). Ergenlerin okula aidiyet duyguları ve başa çıkma stratejilerinin incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 10(3), 815–834.
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference, 17.0 update (10th ed.)*. Boston: Pearson.
- Gordon, F. C. (2010). *School belonging: An exploration of secondary students' perceptions of life at school (Doctoral dissertation)*.
- Goodenow, C., & Grady, K. E. (1993). The relationship of school belonging and friends' values to academic motivation among urban adolescent students. *The Journal of Experimental Education*, 62(1), 60–71.
- Goodenow, C. (1993). The psychological sense of school membership among adolescents: Scale development and educational correlates. *Psychology in the Schools*, 30(1), 79–90.
- Gökhan, İ., ve ark. (2022). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile okula yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Journal of Global Sport and Education Research*, 5(2), 98–108.
- Gökmen, H. (1988). *Gençlerin gelişmelerinde beden eğitiminin rolü*. Türk Öğretim Derneği Yayınları, Ankara.
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi (Doktora tezi)*. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Güllü, M., & Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138–151.
- Güçlü, M., Güllü, M., & Arslan, C. (2009). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4(4), 273–288.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: Felsefe–yöntem–analiz (5. baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- İçli, G. (2001). Küreselleşme ve kültür. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 163–172.
- İhtiyaroğlu, N., & Demir, E. (2015). Farklı denetim odağına sahip öğrencilerin okul bağlılık düzeylerinin incelenmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 281–295.
- İmamoğlu, C. (2011). *Aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının karşılaştırılması (Yüksek lisans tezi)*. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- İmamoğlu, O., ve ark. (2018). Çocukların beden eğitimi dersine katılımına ebeveynlerin tutumları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(60).
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum, algı, iletişim (5. baskı)*. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi.
- The Jamovi Project. (2021). *Jamovi (Version 2.2) [Computer software]*. <https://>

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- www.jamovi.org
- JASP Team. (2023). JASP (Version 0.18.1) [Computer software].
- Jianrui, J. (2011). The Y factor: Managing the new generation of soldiers. *Journal of the Singapore Armed Forces*, 39(4), 53–59.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2005). *Yeni insan ve insanlar* (10. baskı). İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kağıtçıbaşı, Ç. (2006). *Yeni insan ve insanlar*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kağıtçıbaşı, Ç., & Cemalcılar, Z. (2014). *Dünden bugüne insan ve insanlar*. İstanbul: Evrim Yayınevi.
- Kaplan, Y., & Akkaya, C. (2015). Spor kültürü ve Türkiye’de spor. *International Journal of Sport Culture and Science*, 2(Special Issue 2), 114–119. <http://doi.org/10.14486/IJSCS182>
- Karasar, N. (2000). *Bilimsel araştırma yöntemi* (pp. 20–175). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karl, S. R., ve ark. (2014). Examining the importance of students’ sense of belonging in school. Paper presented at the AERA Annual Meeting, Philadelphia, PA.
- Kasap, H. (1997). *Beden eğitimi*. *Morpa Spor Ansiklopedisi* (1. baskı). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Kaya, A. (2010). *İlköğretim öğrencilerinin anne babalarının çocuk yetiştirme tutumlarının kişilik özelliklerine göre değişkenliğinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Kılcı, H. (2019). *Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sağlıklı yaşam biçimi davranışları üzerine etkisi* (Yüksek lisans tezi). Hitit Üniversitesi, Çorum.
- Küçük, V., & Koç, H. (2015). *Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi*. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10. <https://izlik.org/JA66YA27EZ>
- Koşar, S. (2021). *Zihinsel engelli birey ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor derslerine karşı tutumları: Muş ili örneği* (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2010). *Principles of marketing* (13th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Türk Dil Kurumu. (2024). *Kuşak. Büyük Elektronik Sözlük*. <http://www.tdk.gov.tr>
- Kuter, F. Ö., & Kuter, M. (2012). *Beden eğitimi ve spor yoluyla değerler eğitimi*. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 3(6), 75–94.
- Lamm, E., & Meeks, M. D. (2009). Workplace fun: The moderating effects of generational differences. *Employee Relations*, 31(6).
- Rikard, L., & Banville, D. (2006). High school student attitudes about physical education. *Sport, Education and Society*, 11(4), 385–400.
- Luke, M. D., & Cope, L. D. (1994). Student attitudes toward teacher behavior

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- and program content in school physical education. *The Physical Educator*, Spring, 57–66.
- Maslow, A. H. (1962). *Toward a psychology of being*. Princeton, NJ: Van Nostrand.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370–396.
- McLennan, N. (2014). *World-wide survey of school physical education: Final report*. UNESCO.
- MEB. (2017). *Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Türk Spor Tarihi 11. sınıflar ders kitabı*.
- MEB. (2000). *Beden eğitimi öğretmenlerinin ders içi ve ders dışı çalışmaları rehberi*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- McKenzie, T. L., & Sallis, J. F. (1996). Physical activity, fitness, and health-related physical education. In S. J. Silverman & C. D. Ennis (Eds.), *Student learning in physical education: Applying research to enhance instruction* (pp. 223–246). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2023). *Millî eğitim istatistikleri: Örgün eğitim 2022–2023*. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_09/29151106_meb_istatistikleri_organ_egitim_2022_2023.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı (5–8. sınıf)*. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2025). *TYMM, Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programı (9–11. sınıf)*. Ankara.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2024). *Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli: Öğretim programları ortak metni*. meb.gov.tr
- Miles, J., & Banyard, P. (2007). *Understanding and using statistics in psychology: A practical introduction*.
- Mirzeoğlu, N. (2003). Spor bilimlerinin tarihsel temelleri. In N. Mirzeoğlu (Ed.), *Spor bilimlerine giriş*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Mirzeoğlu, D. (2003). Spor bilimlerinin eğitimsel (pedagojik) temelleri. In N. Mirzeoğlu (Ed.), *Spor bilimlerine giriş*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Montgomery, D. C., & Runger, G. C. (2011). *Applied statistics and probability for engineers*.
- Mosston, M., & Ashworth, S. (2004). *Beden eğitimi öğretimi (Çev. E. Tüzemen)*. Ankara: Bağırhan.
- Musağaoğlu, C., & Güre, C. (2005). Ergenlerde davranışsal özerklik ile algılanan anne baba tutumları arasındaki ilişkiler. *Türk Psikolojisi Dergisi*, 20(55).
- Onan, A. H. (2022). *Ortaokul ve lisede öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile beslenme alışkanlıklarının incelenmesi (Giresun-Çamoluk örneği) (Yüksek lisans tezi)*. Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Osterman, F. K. (2000). Students' need for belonging in the school community. *Review of Educational Research*, 70(3), 323–367.
- Ölmez, E. (2010). Görme engelli bireylerin sosyalleşme sürecine sporun etkisi (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Öncü, E., & Güven, Ö. (2011). Beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeği'nin geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 184–196.
- Öncü, E., & Güven, Ö. (2011). Ana-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 28–37.
- Özdamar, K. (2017). Modern bilimsel araştırma yöntemleri (3. baskı), 99–155. Eskişehir: Nisan Kitabevi.
- Özdemir, A. (2000). Ortaöğretimde beden eğitimi ve spor derslerinin uygulanabilirliği: Çorum ili ve ilçelerindeki farklılıkların değerlendirilmesi (Yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Özgök, A., & Sarı, M. (2016). Ortaokul öğrencilerin okula aidiyet duygusu ve arkadaş bağlılık düzeyi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25(3), 71–86.
- Özgüven, İ. E. (2005). Bireyi tanıma teknikleri. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özkan, A. (2022). Ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum düzeylerinin incelenmesi (Hakkâri ili örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 508–524.
- Özsarı, A., & Çelik, D. Ö. (2021). Farklı okullarda eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları ile sosyal becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 1–14.
- Özyalvaç, N. T. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi (Konya Anadolu Lisesi örneği) (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Özyalvaç, N. T., ve ark. (2010). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24.
- Özyürek, A. (2004). Kırsal bölge ve şehir merkezinde yaşayan 5–6 yaş grubu çocuğa sahip anne babaların çocuk yetiştirme tutumlarının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. Basic Books.
- Pekel, Y. E. (2020). Meslek lisesi ile Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *International Marmara Social Sciences Congress (IMASCON 2020 – Autumn)*.
- Rink, J. E. (2014). *Teaching physical education for learning* (7th ed.). McGraw-Hill.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Salar, M. Ş., & Alp, H. (2021). Ebeveyn öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Aydın ili örneği). *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(2).
- Sarı, M. (2013). Sense of school belonging among high school students. *Anadolu University Journal of Social Sciences*, 13(1), 147–160.
- Sarı, M. (2007). Demokratik değerlerin kazanımı sürecinde örtük program: Düşük ve yüksek okul yaşam kalitesine sahip iki ilköğretim okulunda nitel bir çalışma (Doktora tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Sarı, M., & Özgök, A. (2014). Ortaokul öğrencilerinde okula aidiyet duygusu ve empatik sınıf atmosferi algısı. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(2), 479–492.
- Savaş, B. Y. (2021). Koro çalışmalarının ortaokul öğrencilerinin okul aidiyet düzeylerine etkisi (Yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Sayım. (2021). Sosyal bilimlerde araştırma ve tez yazım yöntemleri (4. baskı, p. 133). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Scantling, E., Strand, B., Lackey, D., & McAleese, W. (1995). An analysis of physical education avoidance. *The Physical Educator*, 52, 197–201.
- Serbest, Ö. (2019). Okul takımlarında görev alan lise öğrencilerinin okul aidiyet duygularının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Trabzon Üniversitesi, Trabzon.
- Sertkahya, M., & Üren, H. (2021). İlköğretim 2. kademe ve ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi: Kemalpaşa ilçesi örneği. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 166–183.
- Sherif, M., & Sherif, C. W. (1996). Sosyal psikolojiye giriş II (Çev. Atakan & Yılmaz). İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Silverman, S., & Scrabis, K. A. (2004). A review of research on instructional theory in physical education 2002–2003. *International Journal of Physical Education*, 41(1), 4–12.
- Silverman, S., & Subramaniam, P. R. (1999). Student attitude toward physical education and physical activity: A review of measurement issues and outcomes. *Journal of Teaching in Physical Education*, 19, 97–125.
- Solmon, M. A. (2003). Student issues in physical education classes: Attitudes, cognition, and motivation. In S. J. Silverman & C. D. Ennis (Eds.), *Student learning in physical education: Applying research to enhance instruction* (pp. 147–163). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Sönmez, V. (1990). Sevgi eğitimi. Ankara: Adım Yayını.
- Subramaniam, P. R., & Silverman, S. (2007). Middle school students' attitudes toward physical education. *Teaching and Teacher Education*, 23(5), 602–611.
- Suna, & Özkan. (2022). Ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tu-

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- tum düzeylerinin incelenmesi (Hakkâri ili örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 508–524.
- Sunay, H., & Tuncel, F. (1999). Cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve spor. A.Ü. Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, 602–603.
- Schwab, K. (2016). The fourth industrial revolution. World Economic Forum.
- Şahan, H. (2007). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü (Doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Şahin, M., Yetim, A. A., & Çelik, A. (2012). Psikolojik sağlamlığın gelişiminde koruyucu bir faktör olarak spor ve fiziksel aktivite. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(8), 373–380.
- Şam, C. T., ve ark. (2021). Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Ağrı ili Hamur ilçesi örneği). *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 23(4).
- UNESCO. (2021). Quality physical education (QPE): Guidelines for policy-makers. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://unesdoc.unesco.org>
- UNESCO. (1982). Mexico City Declaration on Cultural Policies. http://portal.unesco.org/culture/en/files/12762/11295421661mexico_en.pdf/mexico_en.pdf
- Uluşık, V. (2018). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının sınıf ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2(3).
- Uluşık, V., ve ark. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları ve akademik güdülenme düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi (Burdur il merkezi örneği). *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5092–5106. <https://doi.org/10.14687/jhs.v13i3.4026>
- UNESCO. (2024). The global state of play: Report and recommendations on quality physical education. UNESCO.
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109–127.
- Sallis, J. F., Prochaska, J. J., & Taylor, W. C. (2000). A review of correlates of physical activity of children and adolescents. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 32(5), 963–975.
- Tamer, K., & Pular, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Ada Matbaacılık.
- Taylor, S. E., Peplau, L. A., & Sears, D. O. (2007). *Sosyal psikoloji* (Çev. A. Dönemez). Ankara: İmge Kitabevi.
- Taş, H. Y., & Kaçar, S. (2019). X, Y ve Z kuşağı çalışanlarının yönetim tarzları ve bir işletme örneği. *OPUS International Journal of Society Researches*, 11(18), 643–675.

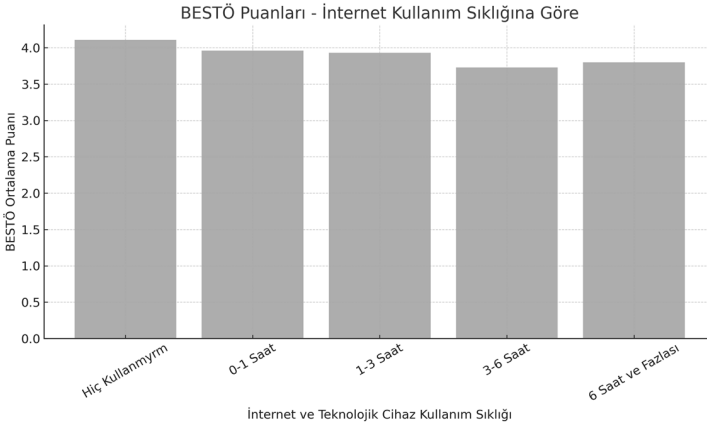
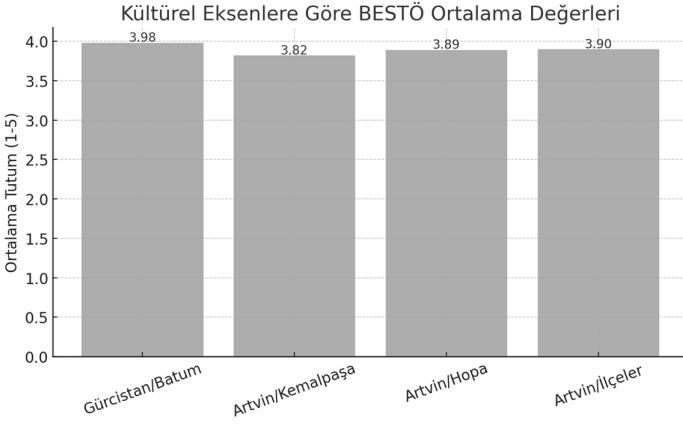
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

- Türk Dil Kurumu. (2023). Türk Dil Kurumu. <https://sozluk.gov.tr/>
- Topal, Ç. (2019). Ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerin ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının fiziksel aktivite düzeylerine göre incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Toprak, G. N. (2008). Cumhuriyetin ilk döneminde Türk eğitim sistemi ve Köy Enstitüleri (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.
- Turner, R., & Battle, J. (2008). Attitudes, behavioral. In W. A. Darity (Ed.), *International encyclopedia of the social sciences*. Farmington Hills: Macmillan Reference.
- Türk Dil Kurumu. (2023). Beden eğitimi. 25 Ekim 2023 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı.
- Türkmen, M. (2013). Erken Cumhuriyette beden eğitimi ve sporun ideolojik temelleri. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(6).
- Williams, D. C. (2008). *Attitude and attitude changes*. New York, NY: Psychology Press.
- World Health Organization. (2020). Guidelines on physical activity and sedentary behaviour. <https://www.who.int/publications/i/item/9789240015128>
- World Health Organization. (2022). Promoting physical activity through schools: Policy brief. World Health Organization.
- Wuest, D. A., & Bucher, C. A. (1999). *Foundations of physical education and sport* (pp. 43–45). Boston: McGraw-Hill.
- Xin, M. (2003). Sense of belonging to school: Can schools make a difference? *The Journal of Educational Research*, 96(6), 340–349. <https://doi.org/10.1080/00220670309596617>
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Yaldız, A. S., & Özbek, O. (2018). Primary school students' and their parents' attitudes towards participation in physical education courses. *Kastamonu Education Journal*, 26(1), 75–82. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.375194>
- Yanık (2017). Ortaöğretimde yapılan okul sporlarının öğrencilerin okula bağlılık düzeyine etkisi. *Spor metre*, 16(1), 73–78.
- Yaylacı, F. (1998). İlköğretim okulları beden eğitimi dersi program ve uygulamalarının değerlendirilmesi [Doktora tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Yavuz, E. C. (2020). Öğrenme güçlüğü olan ergenlerin okul aidiyetleri ile akademik ortamlarda olumsuz değerlendirilme korkularının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yağcı, İ. (2012). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

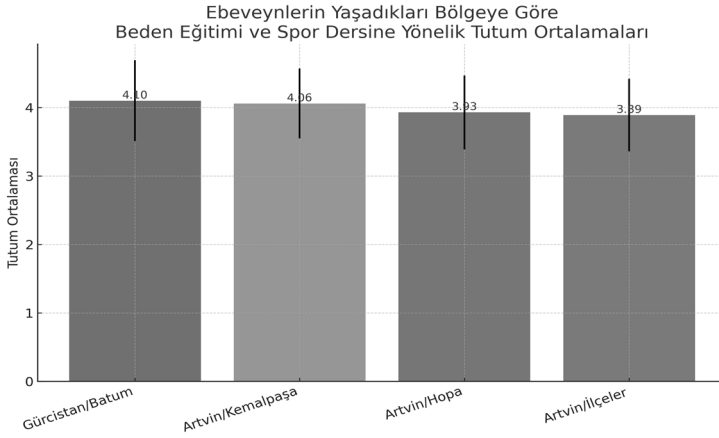
- Yapıcı, A. Y. (2019). Yatılı bölge okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine tutumları ile akademik başarı motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Yavrucu, Y., & Pekel, H. A. (2022). Özel ve devlet okullarında öğrenim gören ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersi algı ve tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 108–126.
- Yetim, A. A. (2006). *Sosyoloji ve spor*. İstanbul: Morpa.
- Yetiş, Ü., ve ark. (2022). Ortaöğretim kademesinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5(Özel Sayı 2), 906–917.
- Yıldırım, H. H., & Yıldırım, S. (2011). Hipotez testi, güven aralığı, etki büyüklüğü ve merkezi olmayan olasılık dağılımları üzerine. *İlköğretim Online*, 10, 1112–1123.
- Yıldız-Arığanoğlu, & Sarı. (2022). Ortaokul öğrencilerinde okul yaşam kalitesi algısı, okula aidiyet duygusu ve direnç davranışlarının incelenmesi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 12(2).
- Yıldız, G. (2006). İlköğretimde müzik öğretimi: Birinci kademe. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldız, E., & Yaprak, P. (2018). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları: Ankara'da Balâ ilçesi örneği. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(4), 275–287. <https://doi.org/10.33689/sportre.466874>
- Yılmaz, A. (2016). Lise öğrencilerinin ders dışı sportif etkinliklere katılımlarına yönelik ebeveyn tutum ve görüşleri (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Yüksel, Z. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin okula aidiyet düzeyi. *Dini Araştırmalar*, 23(57), 173–194.
- Zemke, R., Raines, C., & Filipczak, B. (2013). Generations at work: Managing the clash of Boomers, Gen Xers, and Gen Yers in the workplace. AMACOM.
- Zengin, S., ve ark. (2016). Ortaokul ve lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının cinsiyet ve öğrenim kademesi değişkenine göre incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3242–3251.
- Zeng, H. Z. (2011). Attitudes of high school students toward physical education and their sport activity preferences. *Journal of Social Sciences*, 7(4), 529.
- Zorba, E., & Saygın, Ö. (2009). *Fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk* (2. baskı). İstanbul: İncele Ofset Mat.

EKLER

Görsel ve tablo seçkileri

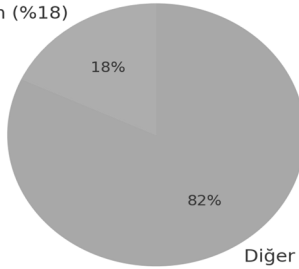

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR NEDEN ÖNEMLİDİR?

BESTÖ'nün Okula Aidiyeti Yordama Oranı (%18)

BESTÖ'nün Açıkladığı Kısım (%18)

Diğer Değişkenler (%82)

Bu araştırmanın bulguları, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının, onların okula aidiyet duygusunu anlamlı ölçüde etkilediğini göstermektedir. Yapılan regresyon analizine göre, beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu bir tutuma sahip olmak, öğrencinin kendini okula ait hissetme düzeyinin yaklaşık %18'ini tek başına açıklamaktadır. Bu oran, beden eğitimi dersinin yalnızca fiziksel becerileri geliştiren bir ders olmanın ötesinde, öğrencinin okulla bağ kurmasını, okulu

sevmesini ve okul ortamında kendini daha değerli hissetmesini güçlendiren önemli bir unsur olduğunu ortaya koymaktadır. Geri kalan %82'lik kısım okulun genel iklimi, öğretmen-öğrenci ilişkileri, arkadaşlık bağları, aile etkisi ve akademik süreçler gibi birçok farklı değişkenle açıklansa da beden eğitimi ve spor dersinin tek başına bu düzeyde bir etki yaratması dersin taşıdığı sosyal, psikolojik ve kültürel değeri açıkça göstermektedir. Bu sonuç, okullarda beden eğitimi ve spor etkinliklerinin niteliğini artırmanın, öğrencilerin okula karşı olumlu tutum ve aidiyet geliştirmesinde güçlü bir araç olduğunu vurgulamaktadır.

Etik onay beyanı

Bu kitapta sunulan içerik, “Kültürel Eksende Öğrencilerin ve Ebeveynlerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumları ile Okul Aidiyeti Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı doktora tezinden alıntılarda içermektedir. Söz konusu araştırma, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Etik Kurul Komisyonu'na sunulmuş; komisyon tarafından 15.03.2023 tarihli ve 22 sayılı karar ile araştırma için etik onayı verilmiştir.

Etik kurul izin sürecinin tamamlanmasının ardından, araştırmanın bir doktora tezi olarak yürütülmesine ilişkin karar, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Üniversite Yönetim Kurulu tarafından 11.05.2023 tarihli ve 19 no'lu karar ile onaylanmıştır. Araştırma süreci, ilgili kurul kararları doğrultusunda etik ilkelere uygun biçimde gerçekleştirilmiş; katılımcıların gönüllü katılımı, gizlilik ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin tüm ilkeler titizlikle gözetilmiştir.

Bu kitabın hazırlanma sürecinde, metinlerin dilsel açıdan sadeleştirilmesi, paragrafların yeniden düzenlenmesi, grama-tik yapıların iyileştirilmesi, akademik üslubun korunarak daha

anlaşılır hâle getirilmesi görsellerin oluşturulması amacıyla ChatGPT 5.1 Plus yapay zekâ programından yararlanılmıştır. Yapay zekâ yalnızca yazım düzenleme ve ifadeyi sadeleştirme amacıyla kullanılmış; içerik üretimi, bilimsel veri analizi, yorumlama ve sonuç bölümleri tamamen araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Kitapta yer alan bilimsel içerik, bulgular ve yorumların tüm sorumluluğu yazara aittir.

Bu doğrultuda eser hem akademik etik ilkelere hem de araştırma ve yayın etiği standartlarına uygun şekilde hazırlanmıştır.